

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry

Toimintasuunnitelma 2020

STST:N PERUSTEHTÄVÄ

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat – Finlands dans och cirkuskonstnärer ry, STST, toimii tanssi- ja sirkustaiteilijoiden ammatillisten ja sosioekonomisten etujen ajajana sekä kulttuuripoliittisena vaikuttajana. STST on yksi Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto (Teme) ry:n seitsemästä jäsenjärjestöstä ja STST:n jäsenet ovat automaattisesti myös Temen jäseniä. STST ottaa osaa kulttuuripoliittiseen keskusteluun, pyrkii vaikuttamaan tanssi- ja sirkustaiteilijoiden työskentelymahdollisuuksien kasvuun sekä tanssi- ja sirkustaiteen yhteiskunnalliseen arvostukseen lausunnoin ja kannanotoin, järjestämällä seminaareja, kollegatapaamisia ja koulutusta, tekemällä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa sekä julkaisemalla omaa Liitos-lehteä.

Teme vastaa työmarkkinapoliittisesta edunvalvontatyöstä STST:n kattojärjestönä. STST:n edustajat toimivat TES-työryhmissä alansa asiantuntijoina. Tanssi- ja sirkustaiteilijoita koskevat työehtosopimukset ovat:

- Teatterialan työehtosopimus (tanssijat, koreografit, sirkustaiteilijat)
- Tanssinopettajien työehtosopimus
- Yleisradion freelancersopimus (tanssijat ja koreografit)
- Elokuva-alan työehtosopimus (koreografit).
- Työpaikkakohtainen sirkusohjaajia koskeva työehtosopimus: Tikkurilan Teatteri

Teme järjestää luottamusmieskoulutuksen kaksi kertaa vuodessa. STST toimii asiantuntijana omalla alallaan sekä kustantaa tarvittaessa luottamusmieskurssin.

PAINOPISTE VUODEN 2020 TOIMINNASSA

Vuonna 2020 STST pureutuu alaa lähiaikoina paljon puhuttaneisiin työelämätaitoihin, vallan (väärin)käyttöön työtilanteissa sekä työpaikan ongelmatilanteiden ennaltaehkäisyyn. Vuonna 2019 jäsenistöltä nousi aiheesta useita kirjoituksia Liitos-lehteen.

Tanssi- ja sirkuskentän heikkojen työelämäarakenteiden takia alalla on paljon epäselvyyttä siitä, kenen vastuulle mitkäkin asiat kuuluvat, ja miten kriisitilanteissa kuuluisi toimia. Freelance-taiteilijoilla ei vielä ole luottamusmiestä, jonka puoleen kääntyä työpaikan ongelmatilanteissa, eikä yksityisiä työterveyspalveluita ole monenkaan työntekijän saatavilla. Lisäksi pätkätyöläisyys on johtanut siihen, ettei vaikeista asioista ole aina välttämättä uskallusta puhua suoraan työpaikoilla, jotta oma tuleva työllistyminen ei vaarantuisi. Alalla on vääristyneitä käytänteitä, jotka uuvuttavat työntekijöitä.

Vuonna 2020 STST kokoaa ohjeistuksen siitä, miten ongelmatilanteisiin saa apua, sekä pyrkii saamaan freelancer-taiteilijoille oman luottamusmiehen. STST katsoo, että vain tietoisuuden kasvamisen myötä toimintatapoihin on mahdollista saada muutosta. Siksi haluamme järjestää aiheesta koulutusta sekä työnohjausta. Paine muutokseen on kova. Alallamme on pitkään vallinnut puhumattomuuden kulttuuri, joka on mahdollistanut vallan väärinkäytösten syntymistä.

Työnimi on *"Hanke epäterveen työskentelykulttuurin ennaltaehkäisystä ja käsittelystä"*. Se sisältää kolme kaikille avointa seminaaria sekä työnohjausryhmän. Tarkoituksena on tuoda esiin erilaisia työkaluja, joiden

avulla ongelmia voidaan ennaltaehkäistä ja alan keskustelukulttuuria työpaikoilla parantaa. Etsimme ulkopuolista rahoitusta hankkeelle.

Koulutusta on kutsuttu pitämään Kirsi Törmi. Tanssitaiteen tohtori, työnohjaaja, hahmoterapeutti Kirsi Törmi on työskennellyt muun muassa ryhmätyönohjaajana LAATUHUOLTO – taiteilijoiden työhyvinvoinnin kehittämishankkeessa vuosina 2017-2018. Väitöstutkimuksessa Kirsi kutsui koolle Vertaislaboratorion, jossa tavoitteena oli pysähtyä taiteellisten prosessien tuottamien kokemusten äärelle. Tämän lisäksi hän on toiminut yksilötyönohjaajana Väestöliitossa, jossa hänen asiakaskuntansa on muodostunut hyvin pitkälti tanssitaiteilijoista. Näiden kokemuksiin nojautuen ja taiteellisen työskentelyn erityispiirteet omakohtaisesti tuntien Törmin viime vuosien kehittämistyö on kiinnittynyt taiteellisen työskentelyn kuormitustekijöiden yksityiskohtaiseen tarkasteluun ja tuon kuormituksen ennaltaehkäisyyn. Tätä kehittämistyötä kyseessä oleva hanke jalkauttaa.

KULTTUURIPOLIITTINEN TOIMINTA

Allianssi

STST aloitti jo melkein kymmenen vuotta sitten allianssimallin selvittämisen, jotta se saataisiin Suomeen. Vuonna 2018 OKM aloitti selvityksen Allianssin mahdollisuuksista Suomessa ja STST:llä on keskeinen rooli järjestöjen ryhmässä, johon kuuluvat lisäksi Teme, Näyttelijäliitto, Suomen teatterit ja Muusikkojenliitto. Lisäksi STST:n hallituksessa toimii erikseen nimetty Allianssi-työryhmä. Allianssi tarjoaa, niin palkkaa työttömyyskausina mutta myös vakaata elämänhallintaa, se sisältää myös mentorointia ja erilaisia koulutuksia. Mallia on haettu Norjasta ja Ruotsista, joissa vastaavasta on saatu hyviä kokemuksia, Ruotsissa jo vuodesta 1999.

Allianssi ei päässyt vielä hallitusohjelmaan, mutta pidämme asiaa esillä ja jatkamme sen lobbaamista.

Kentän rahoituksen parantaminen

STST pitää erityisen tärkeänä tanssin ja sirkuksen vapaan kentän rahoituksen ja toimintaedellytysten parantamista sekä valtionapujärjestelmän kehittämistä. Tällä hetkellä valtion harkinnanvaraiset tuet ja produktioavustukset eivät vastaa toiminnan määrää. STST pyrkii vaikuttamaan tanssin ja sirkuksen rahoituksen monipuolistumiseen teosten elinkaarten pidentämiseksi. Näillä toimilla parannetaan työllisyyttä ja edistetään työurien jatkumista sekä edistetään tanssi- ja sirkustaiteen valtakunnallista saatavuutta.

STST pitää osaltaan huolta siitä, etteivät tanssi- ja sirkustoimijat jää jalkoihin vuos-uudistuksessa. Samalla on huomioitava, että tanssin talo saa rahoituksen, jolla se pystyy järkevästi toimimaan.

Työurien pidentäminen, työterveys ja työturvallisuus

STST kiinnittää erityistä huomiota tanssi- ja sirkusalan toimijoiden työuran konkreettisiin pidentämismahdollisuuksiin. Kohoava eläkeikä tuo haasteita jäsenten työskentelytapoihin ja -mahdollisuuksiin. Huomiota kiinnitetään työolosuhteisiin, työtilojen tarkoituksenmukaisuuteen ja työssä jaksamiseen. Näkökulma ulottuu koko työuran mittaiseen ennaltaehkäisevään tukeen.

STST:n hallituksessa toimii erikseen nimetty Työhyvinvointityöryhmä, joka järjestää tapaamisia ja seminaareja. Vuonna 2020 STST järjestää kolmen työhyvinvointiseminaarin sarjan sekä työnohjausta.

Tanssi- ja sirkustaiteilijoiden sosiaaliturva

STST:n jäsenet ovat pääosin pätkä- ja silpputöitä tekeviä (eli työskentelevät muissa kuin vakituisissa ja kokoaikaisissa palkkatyösuhteissa) ja heidän sosiaaliturvansa on saatava muiden työntekijöiden kanssa samalle tasolle riippumatta työn tekemisen tavasta (palkka, palkkiot, yrittäjäys, apurahat jne.). STST työskentelee yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa sen hyväksi, että ns. itsensä työllistävien taiteilijoiden asema huomioitaisiin paremmin maamme työ- ja sosiaalilainsäädännössä ja että myös alle neljän kuukauden apurahalla toimivat saataisiin sosiaaliturvan piiriin.

Kestävä kehitys

STST pyrkii toiminnassaan kestäviin valintoihin: kokoukset ovat paperittomia ja matkat maksetaan halvimman vähäpäästöisen matkustusvälineen mukaan. STST haluaa myös olla vaikuttamassa ekologisemman kiertuetoiminnan kehittymiseen kuten myös siihen, että teosten uudelleen-esittämiseen saisi nykyistä paremmin rahoitusta. Teosten elinkaarten ja työurien pidentäminen olisi askel kestävämpään suuntaan niin inhimillisten kuin materiaalistekin resurssien osalta.

Tasa-arvo

STST pyrkii vaikuttamaan siihen, että alalla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille ikään, sukupuoleen, ihonväriin tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. Rahoituksen hierarkkista mallia olisi purettava, jotta myös uusille toimijoille tulisi paremmat mahdollisuudet toimia alalla. Myös muuhun rakenteelliseen epätasa-arvoon olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Naisvaltaisella alalla tuudittaudutaan helposti tasa-arvon illuusioon; tällä hetkellä näyttää kuitenkin esimerkiksi siltä, että naisten eteneminen esimerkiksi taiteellisen johtajan asemaan on suhteellisesti miehiä vaikeampaa.

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto jaetaan toimintavuonna 2020 jäsenen erityisen ansiokkaasta esityksestä, teosta tai pitkästä urasta. Palkinnon saajasta päättää STST:n hallitus tulleiden ehdotusten pohjalta. Palkinto on jaettu vuodesta 2000 lähtien ja siihen liittyy rahapalkinto.

Liitos-lehti

Liitos-lehti ottaa kantaa tanssin- ja sirkuksen kulttuuripoliittisiin kysymyksiin. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden painosmäärä on 1150 kpl ja sitä lähetetään myös alan ammattioppilaitoksiin sekä sidosryhmille. Lehti tavoittaa jäsenet kaikkialta Suomesta. Lehden kautta järjestö näkyy ja vaikuttaa valtakunnallisesti.

Vuonna 2019 lehdelle valittiin uusi vastaava toimittaja, Anna Koskela. Neljä kertaa vuodessa kokoontuva Liitos-lehtityöryhmä vastaa yhdessä vastaavan toimittajan kanssa lehden sisällöstä, johon nostetaan aina myös ajankohtaisia kulttuuripoliittisia aiheita. Lehti pyrkii tuomaan esiin taiteilijoiden työtä eri näkökulmista sekä keskustelemaan työssä jaksamiseen ja ammatti-identiteettiin liittyvistä haasteista ja tarpeista. Liitos-lehden tavoitteena on olla ikkuna taiteilijan työnkuvien yhä laajeneviin mahdollisuuksiin sekä areena alan sisäiselle kehityskeskustelulle.

Lehden taitto ostetaan ulkopuoliselta taittajalta. Tukeakseen eri alueilla tapahtuvaa ammattilaistoimintaa ja sen näkyvyyttä valtakunnallisesti STST maksaa Liitos-lehteen tilatuista tai pyydytyistä kirjoituksista kirjoituspalkkion. Lehden vastaavalle toimittajalle maksetaan myös toimituspalkkio.

Lehden siirtämisestä verkkoon on käyty keskustelua, mutta jäsenistöltä saadun palautteen kannustamana hallitus on toistaiseksi päättänyt pitäytyä paperilehdessä, joka koetaan tärkeänä.

TIEDOTUS JA JULKINEN NÄKYVYYS

STST tiedottaa ajankohtaisista asioista kerran viikossa lähetettävän Temen uutiskirjeen kautta. Tarvittaessa jäsenille lähetetään myös kohdennettuja viestejä.

STST:llä on Facebook-sivu, jota hallinnoi hallitus. Siellä julkaistaan ajankohtaisia tapahtumia: seminaareja, koulutusta, jäsentapaamisia ja hallituksen toimintaa. Sivulla on vuonna 2019 yli lähes 800 seuraajaa ja tavoitteena on vilkastuttaa sivun julkaisuja ja kävijämäärää toimintavuonna 2020.

Vuonna 2019 puheenjohtaja Veera Lamberg aloitti oman Instagram-kanavan nimellä stst_puheenjohtaja. Tarkoituksena on jakaa ajatuksia, päästä lähelle jäseniä arkisilla huomioilla alasta ja STST:stä sekä herättää keskustelua sosiaalisessa mediassa.

STST ottaa julkisesti kantaa alan asioihin tiedotusvälineissä silloin, kun siihen on tarvetta.

STST järjestää jäsenkahveja ympäri Suomea. Tilaisuuksien tavoitteena on kuulla jäseniä, saada suoraa palautetta kentältä toiminnan kohdentamista varten sekä osallistaa jäseniä yhteiseen päätöksentekoon.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

STST osallistuu maailmanlaajuisen Fédération Internationale des Acteurs (FIA) -järjestön Euroopan kokouksiin sekä Pohjoismaisen Näyttelijäneuvoston (Nordisk Skuespillerråd - NSR) kokouksiin. Toiminnan kautta tutustutaan erilaisiin toimintamalleihin ja vaikutetaan yhteisiin kulttuuripoliittisiin asioihin.

TEKIJÄNOIKEUDET

Yhteishallinnointia ja teosten jälkikäytöstä maksettavia korvauksia varten STST on Kopiosto ry:n jäsen ja osallistuu sen hallintoon Temen kautta.

KOTIMAINEN VERKOSTOITUMINEN JA JÄRJESTÖSUHTEET

STST osallistuu tanssin- ja sirkusalan koulutus- ja tutkintotoimikuntien työskentelyyn, antaa asiantuntijalausuntoja valtiollisille ja alueellisille päättäjille ja osallistuu taidepoliittiseen keskusteluun maassamme. STST osallistuu Tanssin talo ry:n toimintaan, jonka päämääränä on rakentaa tanssille kansallinen yhteistyöverkosto sekä oma talo näyttämöineen ja harjoitustiloineen.

STST on aktiivinen jäsen seuraavissa yhteisöissä ja järjestöissä:

- Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto (Teme). Teme puolestaan on SAK:n jäsen, joka on vaikutuskanava yhteiskunnallisen päätöksentekoon ja lainsäädäntöön. Lisäksi STST vaikuttaa Temen kautta mm. Erityisalojen Toimihenkilöiden Työttömyyskassaan.
- Forum Artis
- Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry
- Kopiosto ry
- Sirkuksen Tiedotuskeskus
- Tanssin Tiedotuskeskus
- Dance Health Finland ry
- Tanssille ry
- Villa Karon Ystävät ry
- Itä-Suomen, Keski-Suomen ja Pirkanmaa tanssin aluekeskusten taustayhdistykset
- Balettipedagogit ry
- Tanssin talo ry

- Yhteisö tanssii ry
- DaCi Finland ry

TALOUS JA HALLINTO

STST:n talous muodostuu jäsenmaksutuloista ja valtionavusta. STST:n toimintaa johtaa hallitus ja käytännön työstä vastaa Temen toimisto. STST:n jäseniä on 1084 henkilöä.

Kaikki järjestön jäsenet ovat myös Temen jäseniä. Jäsenet maksavat palkasta 1, 6 % jäsenmaksua ja siitä 0,1 % vastaava osuus tilitetään STST:n käyttöön. Teme vastaa jäsenten työttömyyskassamaksuista.

Temen henkilökunta on STST:n palveluksessa. Hallituksen yhteyshenkilö on Anne Saveljeff ja talousasioiden hoidosta vastaa Sanna Wälläri. STST:n hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana seitsemän kertaa. Lisäksi pidetään yksi STST:n hallituksen kokous, joka on ns. työseminaari. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 40 €/kokous. Työryhmien jäsenille 20 €/kokous. STST:n puheenjohtajalle maksetaan palkkiona kulttuuripoliittisten tehtävien hoidosta 2500 €/kalenterivuosi ja kokouspalkkiona 100 €/kokous. Kun varapuheenjohtaja toimii kokouksen puheenjohtajana, hänelle maksetaan kokouspalkkiona 65 €/kokous. Sihteerin kokouspalkkio on 65 €/kokous.

STST:n hallitus on asettanut seuraavat työryhmät: Liitos-lehtityöryhmä, Sirkusopettajien palkkasuositusryhmä ja Työhyvinvointityöryhmä.

Helsingissä 23.10.2019 Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n hallitus